

Reactie Groen Gas Nederland op internetconsultatie Energiewet

Groen Gas Nederland maakt graag gebruik van de gelegenheid om te reageren op de conceptversie van de voorgenomen Energiewet. Groen Gas Nederland vertegenwoordigt meer dan 125 bedrijven en organisaties die organische reststromen via diverse technologieën omzetten in biogas en richt zich op het uitbreiden van de productie en afzet van hernieuwbaar gas.

Wij ondersteunen het streven om te komen tot een geïntegreerde wet die de energietransitie versnelt van harte. Binnen de Energiewet moeten elektriciteit, gas en warmte op gelijke voet staan. Beleid en regelgeving die deze energiebronnen in samenhang zien is randvoorwaardelijk voor een duurzame transitie. Ook is het goed dat de wet oog heeft voor de toenemende complexiteit van meerdere energiebronnen en grote investeringen in de infrastructuur, waarbij wisselende rollen tussen afnemer en leverancier ontstaan, met een steeds grotere rol van flexibiliteit en ICT.

De ambitie van de Energiewet wordt met het voorliggende voorstel alleen nog niet ten volle waargemaakt, zo erkent ook de toelichting erop. Er wordt onder andere verwezen naar de nog in ontwikkeling zijnde herziening van de Europese gasregelgeving. Om dat te ondervangen loopt EZK deels vooruit op verwachte wijzigingen en wordt deels verwezen naar een toekomstige wijzigingswet. Ook de wet collectieve warmtevoorziening en eventueel voor waterstof benodigde regelgeving omtrent infrastructuur blijven los van dit voorstel staan. Dergelijke onzekerheden in het regelgevend kader kunnen innovatie en snelle opschaling hinderen. Om dit te voorkomen, pleit Groen Gas Nederland voor een duidelijker tijdsplan voor de vervolmaking van de Energiewet.

Deze uitsplitsing zorgt ervoor dat het nu voorliggende wetsvoorstel een sterke focus op elektriciteit kent. Dit is iets dat we ook zien in de RES'en : gemeenten en RES-regio's richten zich sterk op energieproductie via zon- en windenergie. Wetgeving die meer op elektriciteit dan gas focust, kan dit effect versterken. Groen Gas Nederland acht het zorgelijk dat de gasvormige energiedragers nu minder in beeld zijn omdat voor een slimme transitie groen gas en waterstof aanvullend - en op termijn zelfs noodzakelijk - zijn op de voorlopig nog beperkte hoeveelheid duurzame elektriciteit. Bovendien moet de overheid, naast elektronen, de moleculen uit gasvormige energiedragers beschikbaar houden voor transport en opslag van energie en als grondstof voor de industrie.

De elektriciteitsfocus komt ook terug in de keuze om de in de wet opgenomen energiegemeenschappen enkel te richten op energie uit elektriciteit. Deze gemeenschappen moeten meer participatie, meer investeringen en grotere keuze voor de consument opleveren. Ze kunnen alleen ook van meerwaarde zijn voor andere vormen van energie-opwerking en -afname. Dit is bijvoorbeeld het geval bij biomassa-installaties ten behoeve van de productie van groen gas binnen een regionale kringloop of bij collectieve warmtevoorzieningen (al dan niet hybride, met bij piekvraag invoeding van groen gas). Het is ook voorstelbaar dat gemeenten en regio's inzetten op dergelijke gemeenschappen om draagvlak te creëren bij de uitwerking van hun Regionale Energie Strategieën en de Transitievisies Warmte. Groen Gas Nederland pleit er dus voor om niet bij voorbaat de energiegemeenschappen tot bepaalde energiebronnen of -vormen te beperken.

Het wetsvoorstel handhaaft verder in hoofdlijnen de bestaande regels voor TSB's en DSB's ten aanzien van investeringen in het netwerk: noodzakelijkheid en efficiëntie van kosten blijven voorop staan. Voor het gasnetwerk wordt uitgesproken dat investeringen nodig zullen zijn om tweestromigheid en hogere gasdruk in delen van het gasnet mogelijk te maken. Dit vanwege de verwachte grootschaligere installaties die dusdanig veel gas opwekken dat er sprake is van netto

invoeding in plaats van afname van het gasnet. Hierbij komt nadrukkelijk de vraag van timing op tussen de plannen tot verwezenlijking van zo'n installatie en aanpassingen van het gasnet. Als eerst in de nieuwe 2-jaarlijkse inventarisaties geconcludeerd moet worden dat er ten aanzien hiervan niet-ingewilligde verzoeken zijn, kan dit de snelheid van en bereid tot de benodigde investeringen om de groen gas-capaciteit op te schalen hinderen. Groen Gas Nederland ziet graag verhelderd hoe beide processen zich goed tot elkaar gaan verhouden en wie daarvoor wanneer aan zet is.

Tot slot ziet Groen Gas Nederland graag enkele onduidelijkheden rondom gasaansluitplicht weggenomen worden. Het lijkt op grond van de memorie van toelichting de bedoeling te zijn dat er een aansluitaak t.a.v. 'kleine' gasaansluitingen voor groen gas blijft bestaan. In het wetsartikel wordt deze uitzondering vormgegeven als dat het vervallen van de aansluitaak van aardgas bij nieuwbouw enkel geldt voor afname van gas. De definitielijst eerder in het wetsvoorstel laat onder 'gas' echter ook groen gas vallen (waarmee het verval onbedoeld ook voor groen gas zou gelden). Eveneens moet nog (nader) verduidelijkt worden hoe (i) de in p. 141 genoemde mogelijke uitzonderingswetgeving die mogelijk benodigd is voor de pilot aardgasvrije wijken en (ii) de bevoegdheden uit de Crisis- en Herstelwet zich verhouden tot het voorgenomen behoud van aansluitplicht ten gunste van groen gas.

Groen Gas Nederland kijkt uit naar de verdere voltooiing van de Energiewet en blijft graag betrokken bij de aspecten die de productie van groen gas raken. Om de kansen die in groen gas liggen ten volle tot hun recht te laten komen, blijft daarnaast bredere actie nodig (bijv. door de teruggaaf van energiebelasting te verbreden van enkel wanneer met die energie duurzame elektriciteit is opgewekt, naar ook wanneer er groen gas mee is geproduceerd).